

Megakadályozzák a fővárosban a falusias építkezéseket, lebontatják az engedély nélkül épülő házakat

Három fontos közérdekű bejelentést tett a fővárosi tanács csütörtök délutáni sajtóértekezletén Bondor József, a tanács vb-elnök-helyettese. *December végéig elkészül a főváros telekeltára, s ezzel egyszer s mindenkorra felszámolják az ezzel kapcsolatos zűrzavart és spekulációs lehetőségeket.* Ezzel egy időben megakadályozzák a fővárosi további »vidékiesedését«; a tanács felülvizsgálja Budapest építési övezeteit és biztosítja, hogy a főútvonalak mentén, a forgalmasabb helyeken, a külső területeken is a fővároshoz illő emeletes házak épüljenek az elszórt, földszintes családi házak helyett. Ezzel párhuzamosan még szigorúbban megakadályozzák a sok helyütt folyó engedély nélküli építkezéseket és kivétel nélkül lebontatnak minden engedély nélkül újonnan épülő házat.

Megszűnik a telek-dzsungel

Másfél esztendő munkával 210 ezer budapesti telek adatait vizsgálta meg a fővárosi tanács, s így elkészül Budapest egységes, világos teleknyilvántartása.

A fővárosi telkek jelentős hányadának nagysága, tulajdonjoga esztendőkön keresztül tisztázatlan volt. Ez akadályozta a főváros tervszerű fejlesztését, és ugyanakkor gazdag lehetőséget adott a telekspekulációkra, ami sok kisembernek okozott érzékeny anyagi veszteséget, mert mezőgazdasági, ipari területen levő telkeket vásároltak, ahol nem építhettek, vagy ha építettek is, azt az érvényes rendelkezések ellenében tették, s ezért súlyos anyagi károkat szenvedtek.

A kartotékrendszerre épített teleknyilvántartás világos képet ad a főváros telkeinek műszaki és tulajdonjogi adatairól. Így ennek a nyilvántartásnak a segítségével mindenki könnyen megállapíthatja, milyen területen — ipari, mezőgazdasági vagy beépíthető körzetben — fekszik a birtokában levő vagy megvásárolandó telek. A főváros a munka befejezésével nagyobb távlatokban is ki tudja dolgozni a fejlesztési, közművesítési, kommunális, kislakás- és lakótelep építési terveit.

A fővárosi tanács ezzel összefüggésben megfelelő intézkedéseket dolgozott ki arra, hogy ha magánosok vagy intézmények tulajdonában levő telkek olyan területeken vannak, ahol lakótelepek építését tervezik, a tulajdonosoknak megfelelő cseretelket vagy kártalanítást biztosítsanak.

Magános házak helyett sorház vagy társasház

Az adatok komoly veszélyre figyelmeztetnek. Budapesten évenként a lakásoknak mintegy negyede magánérőből épül, s ezek jelentős hányada drágább pénzért kultúrátlanabb az állami lakásoknál. Sőt, a főváros legszebb pontjain is — mint például a Rózsadombon vagy a Pasaréten — vidékies, földszintes családi házak épülnek. Ezt pedig az egész város érdekében meg kell szüntetni.

Nem sok főváros rendelkezik olyan természeti adottságokkal, mint Budapest, és ez főként a budai hegyvidékre áll. Mégis ezeken a területeken sokszor semmibe veszik az építési rendszabályokat — állapította meg Bondor József. Ugyanakkor a szűk budapesti szabadterületek elaprózódnak — gyakran ezer négyszögletes telkeken épül egy-egy kis házacska — ami azon túl, hogy a köznek káros, indokolatlanul magas — Budán például gyakran 3—400 forintos négyszögölenkénti — telekárak kialakításához vezetett.

Adatok tanúsítják azt is, hogy a kis családi házak építése jóval több anyagot és területet is igényel, mint a városias sorházaké vagy társasházaké és a kis házakból álló területek közművesítése háromszor többbe kerül, mint a

társasházakból kialakított környékeké.

A cél: egész Budapesten a városképhez illő házak épüljenek, amelyek gazdaságosak is, szépek is. Ezért a közeljövőben újból felülvizsgálják a főváros építési övezeteit. Biztosítani kívánják, hogy Budapest külső területein is emeletes házak épüljenek a fontosabb helyeken és pontosan megszabják azt is, hol lehet földszintes — de Budapest világvárosi jellegéhez méltó — kisebb családi házakat építeni.

A fővárosi tanács elsősorban sorház és társasház építésekre törekszik, hiszen míg egy hektár területen 10—15 családi ház, addig 25—52 sorház vagy társasház épülhet. Ezért felülvizsgálják a társasházak építési terveit — igen nagy építkezési kedv van ma Budapesten — s a legszébbekből és leggazdaságosabbakból típusterveket alakítanak ki. Ezeket a terveket a kerületekben kiállításokon mutatják be, ahol szakemberek tanácsokkal is ellátják az építkezni szándékozókat. Az ilyen építkezéseket a főváros a legmesszebbmenőkig támogatja és az OTP is megfelelő összeget biztosít építési kölcsönökre.

Szigorúság az engedély nélküli építkezéseknél

A fővárosi tanács az idén szigorú intézkedéseket hozott az igen gyakori engedély nélküli építkezések megakadályozására: ebben az évben eddig negyven ilyen házat bontottak le. Ezek az építkezések több szempontból is veszélyesek. Egyrészt zömükben műszakilag és egészségügyileg kifogásolhatók. Másrészt rendszerint olyan helyeken épülnek, ahol a mezőgazdasági

vagy ipari jelleg miatt tilos a lakóház építés, harmadsorban pedig az építők többnyire olyanok, akik illegálisan költöznek Budapestre, ezért nem kapnának sehol építési engedélyt — csak az építhet vagy vásárolhat lakást a fővárosban, aki legalább öt éve itt tartózkodik —, tehát a főváros zsúfoltságát növelik. Megakadályozni az ilyen építkezéseket, ez a feladat — hangsúlyozta Bondor József.

Nem engedhető meg, hogy miközben a Valéria-telep helyén felépítjük a József Attila lakótelepet, Budapest külső övezeteiben olyan körzetek alakuljanak ki, amelyek a fővárosban sem városképileg, sem szociális vagy egészségügyi szempontból megtérni nem lehet.

A fővárosi tanács ezért felhívja az építkezők figyelmét, mindig tisztázzák, hogy olyan területet vásárolnak, vagy ott építkeznek-e, ahol szabad építkezniük. Ugyanakkor pedig a hatóságoknak, a társadalmi szervezeteknek, a lakóbizottságoknak fokozott gondot kell fordítaniuk arra, hogy nem épülnek-e engedély nélküli épületek. A főváros teljes szigorral lép fel az engedély nélküli építetők ellen és az így épülő házakat kivétel nélkül lebontatja.

Hasznos intézkedésnek látszik az is, hogy illetékesek a jövő év első felében felülvizsgálják, hogy állami intézmények, vállalatok, üzemek nem használnak-e különböző címeken indokolatlanul nagy területeket raktározásra vagy más célokra.

Mindezek az intézkedések Budapest egész lakosságának érdekeit szolgálják és végrehajtásukhoz ezért kíván joggal támogatást a tanács a fővárost szerető minden embertől.

Kocsis Tamás